

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายเขมรกับนักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่: นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแกใหญ่และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีโพธิ์สมันต์จังหวัดสุรินทร์กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” โดยมีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาเสียงวรรณยุกต์ไทยมาตรฐานในคำเดี่ยวที่พูดโดยเด็กไทยเชื้อสายเขมรที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยในจังหวัดสุรินทร์ในเชิงกลศาสตร์ 2) เพื่อเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ไทยมาตรฐานของเด็กไทยเชื้อสายเขมรที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยในจังหวัดสุรินทร์กับเด็กกรุงเทพฯ ที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ในวัยเดียวกันในเชิงกลศาสตร์ เนื่องจากภาษาไทยที่คนไทยเชื้อสายเขมรสุรินทร์ใช้ไม่ใช่ภาษาไทยถิ่น เช่น ภาษาอีสาน ชุดทดสอบพยางค์ต่างๆ จึงใช้ได้โดยไม่มีผลกระทบกับวรรณยุกต์ ในเรื่องคำทดสอบนี้ถ้าเด็กไทยเชื้อสายเขมรสุรินทร์พูดภาษาไทยถิ่นอาจมีปัญหาในการเก็บข้อมูลได้ แต่ภาษาไทยที่เด็กไทยเชื้อสายเขมรใช้เป็นภาษาไทยกลางที่พูดในจังหวัดสุรินทร์ และผู้วิจัยเข้าไปทำการทดสอบขณะเด็กนักเรียนอยู่ที่โรงเรียนซึ่งสภาพแวดล้อมเป็นการพูดภาษาไทยกลาง จากประสบการณ์ ผู้วิจัยได้สังเกตว่า เด็กที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยเป็นภาษาแม่จัดว่าเป็นผู้พูดทวิภาษา(bilingual) คือ พูดภาษาเขมรถิ่นไทยในสภาพแวดล้อมที่ไม่เป็นทางการ เช่น พูดกับครอบครัวหรือญาติพี่น้อง และพูดภาษาไทยกลางในสภาพแวดล้อมที่เป็นทางการ เช่น พูดกับคุณครูในโรงเรียน

งานวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บอกภาษาในจังหวัดสุรินทร์และกรุงเทพฯ ทั้งหมด 60 คน โดยคัดเลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างจาก 10% ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดในสายชั้นนั้น ซึ่งจำนวนนี้เป็นจำนวนที่เหมาะสมที่สุดจากที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลนำร่องมา งานนี้เป็นการบันทึกเสียงภาคสนามแล้วนำข้อมูลเสียงวรรณยุกต์ไทยมาตรฐานระหว่างนักเรียนที่เป็นคนไทยกรุงเทพฯ กับคนไทยเชื้อสายเขมรในจังหวัดสุรินทร์มาเปรียบเทียบกัน ผู้บอกภาษาแบ่งออกเป็น 8 กลุ่ม คือ 1) นักเรียนชายไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุ 6-7 ปี 10 คน จากโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 2) นักเรียนชายไทยเชื้อสายเขมรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุ

5) นักเรียนหญิงไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุ 6-7 ปี 10 คน จากโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 6) นักเรียนหญิงไทยเชื้อสายเขมรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุ 6-7 ปี 5 คน จากโรงเรียนบ้านแกใหญ่ จังหวัดสุรินทร์ 7) นักเรียนหญิงไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อายุ 17-18 ปี 10 คน จากโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 8) นักเรียนหญิงไทยเชื้อสายเขมรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อายุ 17-18 ปี 5 คน จากโรงเรียนศรีไผทสมันต์ จังหวัดสุรินทร์

จากผลการวิเคราะห์ในบทที่ 4 ทำให้ทราบว่า ข้อค้นพบของงานวิจัยชิ้นนี้ได้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ 2 ประการ คือ 1) คนไทยเชื้อสายเขมรที่พูดภาษาเขมรดั้งถิ่นสุรินทร์ จะออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐานต่างกับคนกรุงเทพมหานคร 2) เพศและวัยของผู้พูดเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการออกเสียงวรรณยุกต์ของคนไทยเชื้อสายเขมรในจังหวัดสุรินทร์

จากสมมุติฐานที่ว่าคนไทยเชื้อสายเขมรที่พูดภาษาเขมรดั้งถิ่นสุรินทร์ จะออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยต่างกับคนกรุงเทพมหานคร เมื่อศึกษาจากกราฟวรรณยุกต์ทั้งหมดในบทที่ 4 ทำให้ทราบว่าวรรณยุกต์บางวรรณยุกต์ที่ออกเสียงโดยคนไทยเชื้อสายเขมรมีความแตกต่างจากคนไทยกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.1 นั่นคือ 1) วรรณยุกต์กลางของเด็กชายไทยเชื้อสายเขมรชั้นประถมเทียบกับเด็กชายไทยกรุงเทพฯ ชั้นประถม 2) วรรณยุกต์กลางของเด็กชายไทยเชื้อสายเขมรชั้นมัธยมเทียบกับเด็กชายไทยกรุงเทพฯ ชั้นมัธยม 3) วรรณยุกต์สูงตกของเด็กชายไทยเชื้อสายเขมรชั้นมัธยมเทียบกับเด็กชายไทยกรุงเทพฯ ชั้นมัธยม 4) วรรณยุกต์ต่ำขึ้นของเด็กชายไทยเชื้อสายเขมรชั้นมัธยมเทียบกับเด็กชายไทยกรุงเทพฯ ชั้นมัธยม 5) วรรณยุกต์กลางของเด็กหญิงไทยเชื้อสายเขมรชั้นมัธยมและเด็กหญิงไทยกรุงเทพฯ ชั้นมัธยม ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 5.1 ส่วนวรรณยุกต์อื่นๆ แม้ทดสอบทางสถิติจะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แต่เมื่อศึกษาจากกราฟจะพบว่าสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ค่อนข้างแตกต่างกัน

ตารางที่ 5.1 แสดงผลต่างของค่าเฉลี่ย (Mean Difference) ของเสียงวรรณยุกต์ 5 เสียงระหว่าง
นักเรียนไทยเชื้อสายเขมรและนักเรียนไทยกรุงเทพฯ กลุ่มต่างๆ

กลุ่มเปรียบเทียบ	วรรณยุกต์				
	กลาง	ต่ำ	สูงตก	สูง	ต่ำขึ้น
ประณมชาย กท. กับประณมชาย สร.	0.028				
	sig. 0.05				
มัธยมชาย กท. กับมัธยมชาย สร.	0.099		0.019		0.099
	sig. 0.1		sig.0.05		Sig. 0.1
ประณมหญิง กท. กับประณมหญิง สร.					
มัธยมหญิง กท. กับมัธยมหญิง สร.	0.001				
	sig. 0.05				

หมายเหตุ: กท. = กรุงเทพฯ, สร. = สุรินทร์, sig. = ระดับนัยสำคัญของความแตกต่าง

เมื่อดูจากตารางที่ 5.1 จะพบว่า กลุ่มนักเรียนชายมัธยมมีความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์เป็นจำนวนมากที่สุด คือ วรรณยุกต์กลาง สูงตก และต่ำขึ้น ซึ่งอาจารย์แนะแนวโรงเรียนศรีโพธิ์สมันต์ให้ข้อมูลว่า สถิติของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปประมาณร้อยละ 20 ส่วนนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปประมาณร้อยละ 80 อาจเป็นไปได้ว่าการที่นักเรียนหญิงมีความตั้งใจที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปมีผลต่อการเรียนภาษาไทยมาตรฐาน เนื่องจากภาษามีความสำคัญต่อการศึกษาต่อและการทำงานในอนาคต ในทางตรงกันข้าม นักเรียนชายไม่ได้ให้ความสนใจต่อการเรียนภาษามาตรฐาน อาจมีสาเหตุมาจากการที่ไม่ได้ตั้งใจที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อีกทั้งเป็นไปได้ว่าต้องการคงความต่างเพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์ของภาษาถิ่นของตน เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของถิ่นของตน ดังเช่น งานวิจัยของ William Labov (1963) เกี่ยวกับการออกเสียงภาษาอังกฤษท้องถิ่นของชาวเกาะMatha's Vineyard ที่อยู่ทางชายฝั่งตะวันออกของอเมริกาใกล้เมืองบอสตัน เป็นสถานที่ตากอากาศของชาวเมืองบอสตันที่มีฐานะดี ซึ่ง Labov พบว่า คนท้องถิ่นอายุประมาณ 25-41 ปี ออกเสียงภาษาอังกฤษท้องถิ่นต่างจากภาษาอังกฤษมาตรฐาน เพื่อแสดงความเป็นเจ้าถิ่น โดยออกเสียง [aw] และเสียง [aj] เข้าหาสระกลาง (centralizing[aw] and[aj])

เป็นที่สังเกตว่า เสียงกลางอาจเป็นเสียงที่นักเรียนชายและหญิงไทยเชื้อสายเขมรจังหวัดสุรินทร์ออกเสียงต่างจากนักเรียนชายและหญิงไทยกรุงเทพฯ มากที่สุด โดยเสียงวรรณยุกต์กลางของนักเรียนชายไทยเชื้อสายเขมรจังหวัดสุรินทร์ชั้นประถมต่างจากนักเรียนชายไทยกรุงเทพฯ ชั้นประถมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ดูตารางที่ 5.1) เสียงวรรณยุกต์กลางของนักเรียนชายไทยเชื้อสายเขมรจังหวัดสุรินทร์ชั้นมัธยมต่างจากนักเรียนชายไทยกรุงเทพฯ ชั้นมัธยมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 (ดูตารางที่ 5.1) และเสียงวรรณยุกต์กลางของนักเรียนหญิงไทยเชื้อสายเขมรจังหวัดสุรินทร์ชั้นมัธยมต่างจากนักเรียนหญิงไทยกรุงเทพฯ ชั้นมัธยมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ดูตารางที่ 5.1) ในทางภาษาศาสตร์สังคมอาจตีความได้ว่า การที่นักเรียนชายและหญิงในจังหวัดสุรินทร์พัฒนาการออกเสียงวรรณยุกต์กลางจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เกิดความแตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐานนั้น อาจเป็นเพราะวรรณยุกต์กลางเป็นเสียงที่ใ้บออกเอกลักษณ์ของคนท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ นักเรียนชายไทยเชื้อสายเขมรจังหวัดสุรินทร์ชั้นมัธยมออกเสียงต่างมากกว่ากลุ่มอื่นๆ โดยเสียงวรรณยุกต์กลางของนักเรียนชายไทยเชื้อสายเขมรจังหวัดสุรินทร์ชั้นมัธยมต่างจากนักเรียนชายไทยกรุงเทพฯ ชั้นมัธยมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 (ดูตารางที่ 5.1) เสียงวรรณยุกต์สูงตกของนักเรียนชายไทยเชื้อสายเขมรจังหวัดสุรินทร์ชั้นมัธยมต่างจากนักเรียนชายไทยกรุงเทพฯ ชั้นมัธยมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ดูตารางที่ 5.1) เสียงวรรณยุกต์ต่ำขึ้นของนักเรียนชายไทยเชื้อสายเขมรจังหวัดสุรินทร์ชั้นมัธยมต่างจากนักเรียนชายไทยกรุงเทพฯ ชั้นมัธยมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 (ดูตารางที่ 5.1) ซึ่งเมื่อดูจากกลุ่มนักเรียนชายไทยเชื้อสายเขมรจังหวัดสุรินทร์ชั้นประถมแล้วออกเสียงต่างจากนักเรียนชายไทยกรุงเทพฯ ชั้นประถมเพียงเสียงเดียวคือ เสียงวรรณยุกต์กลาง อาจมีสาเหตุมาจากการที่นักเรียนชายไทยเชื้อสายเขมรจังหวัดสุรินทร์ตั้งใจพัฒนาเสียงวรรณยุกต์ให้เสียงต่างมากขึ้นเพื่อกดความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

ความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นของเด็กประถมชาวจังหวัดสุรินทร์อาจเกิดจากการแทรกแซงจากภาษาแม่ (Mother Language Interference) ตามแนวคิดทฤษฎีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Contrastive Analysis Hypothesis) ซึ่ง Weinreich (1953) กล่าวใน Dulay and Burt (1972) ว่าการแทรกแซง (Interference) ทางภาษาเป็น “สิ่งที่คลาดเคลื่อนจากความปกติของภาษาใดภาษาหนึ่งที่เกิดขึ้นในคำพูดของผู้พูดทวิภาษาซึ่งเป็นผลมาจากความคุ้นเคยภาษามากกว่าหนึ่งภาษา” (แปลโดยผู้วิจัย, 2549) ในทางกลับกัน Dulay and Burt (1972) กล่าวว่า “ตามทฤษฎีการวิเคราะห์เปรียบเทียบนั้น การแทรกแซงเกิดจากความไม่คุ้นเคยกับภาษาที่ 2 และเกิดการแทรกแซงให้เห็นในภาษาที่ผู้พูดศึกษาอยู่”

เป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กประถมหญิงสุรินทร์ไม่มีปัญหาในการออกเสียงวรรณยุกต์เลย แสดงให้เห็นว่า สมมุติฐานที่ว่าเพศของผู้พูดเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการออกเสียงวรรณยุกต์ไทยกลางของคนไทยเชื้อสายเขมรในจังหวัดสุรินทร์ เด็กหญิงประถมสุรินทร์ออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยกลางได้ถูกต้อง 100% และในภาพรวมคนไทยเชื้อสายเขมรเพศชายกับเพศหญิงมีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ต่างกันโดยเพศชายจะมีรูปแบบที่แตกต่างจากคนไทยกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมากกว่า ขณะที่เพศหญิงมีรูปแบบของวรรณยุกต์โดยรวมใกล้เคียงกว่า โดยเรื่องนี้ อมรา (2544: 71 อ้างถึงใน Labov, 1972: 114) กล่าวว่า มีผลงานวิจัยหลายเรื่องแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงมักใช้รูปแบบที่เป็นมาตรฐาน หรือเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปมากกว่าผู้ชาย ในภาษาอังกฤษ เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะใช้รูปภาษาที่มีศักดิ์ศรีมากกว่าผู้ชาย รูปภาษาที่มีศักดิ์ศรีหมายถึงรูปภาษาที่ทำให้ผู้พูดมีศักดิ์ศรีทางสังคม กล่าวคือ ได้รับความนิยมชมชอบจากสังคม ได้รับการมองในแง่ดี สูงส่ง หรือถูกต้อง รูปภาษาที่มีศักดิ์ศรีมักเป็นรูปมาตรฐาน รูปมาตรฐานหมายถึงรูปที่เป็นที่ยอมรับของสังคมว่าถูกต้อง และใช้ในกิจกรรมสำคัญระดับชาติ เช่น ในแวดวงราชการ การศึกษา และสื่อมวลชน เป็นต้น การใช้ภาษาแปรไปตามเพศของผู้พูดว่า ภาษาที่ผู้หญิงใช้มีแนวโน้มที่จะถูกต้องตามภาษามาตรฐานมากกว่าภาษาของผู้ชาย กล่าวคือ ผู้หญิงมีความพิถีพิถันมากกว่า จึงเลือกใช้รูปแปรที่เป็นที่ยอมรับกันในสังคม ผู้วิจัยคิดว่าสิ่งนี้อาจเป็นเหตุผลที่วรรณยุกต์ภาษาไทยที่ออกเสียงโดยนักเรียนหญิงไทยเชื้อสายเขมรมีความใกล้เคียงกับนักเรียนหญิงไทยกรุงเทพฯ มากกว่านักเรียนชายไทยเชื้อสายเขมรเทียบกับนักเรียนชายไทยกรุงเทพฯ (โครงการบริหารวิชาบูรณาการหมวดศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546: 196)

จากสมมุติฐานที่ว่าวัยของผู้พูดเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการออกเสียงวรรณยุกต์ของคนไทยเชื้อสายเขมรในจังหวัดสุรินทร์ ปัจจัยเรื่องวัยก็มีผลต่อการออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยของคนไทยเชื้อสายเขมรจริง ผลการศึกษายืนยันว่า คนไทยเชื้อสายเขมรเพศเดียวกันแต่วัยต่างกันก็มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ต่างกัน โดยทั้งเด็กเพศชายและเพศหญิงชั้นประถมจะมีรูปแบบที่แตกต่างจากคนไทยกรุงเทพฯ น้อยกว่าหรือไม่ต่างเลย ขณะที่เด็กเพศชายมัธยมเชื้อสายเขมรมีรูปแบบของวรรณยุกต์โดยรวมแตกต่างกับคนกรุงเทพฯ มากขึ้น รูปแบบของวรรณยุกต์ที่เปลี่ยนแปลงเมื่อคนไทยเชื้อสายเขมรโตขึ้นมีลักษณะใกล้เคียงกับคนไทยกรุงเทพฯ น้อยลง โดยมีลักษณะสูงกว่าหรือต่ำกว่า ซึ่งอาจผู้วิจัยคิดว่าเป็นลักษณะทางภาษาศาสตร์สังคมที่เรียกว่า “hypercorrection” โดยเรื่องนี้ อมรา (2544: 71 อ้างถึงใน Labov, 1972: 114) กล่าวว่า การแก้ไขเกินเหตุ (hypercorrection) หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจงใจใช้รูปภาษาที่ตนคิดว่าถูกต้องหรือมีศักดิ์ศรีกว่ารูปภาษาที่ตนใช้เป็นปกติ เช่น

การออกเสียงคำว่า “กลับกลาย” เป็น “กรับ-กราย” เพราะคิดว่า ตัวควบกล้ำ กร นั้น เป็นรูปที่ถูกต้อง หรือการแทรกเสียง ร เข้าไปในหลายคำพูดเพราะคิดว่าคำที่ไม่มี ร นั้น เป็นรูปที่ไม่ถูกต้อง เช่น การออกเสียงคำว่า จริง เป็น “จิ้ง” ที่ถูกต้องเป็น “จิง”) หรือหากมองในแง่ของการพัฒนาเพื่อให้เกิดความต่าง (Labov, 1963) ก็คงจะมีสาเหตุมาจากการที่คนไทยเชื้อสายเขมร โดยเฉพาะเพศชาย ต้องการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของความเป็นไทยเชื้อสายสุรินทร์

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยที่ศึกษาด้านวรรณยุกต์ภาษาไทยที่ออกเสียงโดยคนไทยเชื้อสายเขมรนี้ อาจใช้เป็นพื้นฐานสำหรับผู้สนใจศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องวรรณยุกต์ไทยที่พูดโดยผู้พูดทวิภาษา หรือเรื่องอื่นๆ ที่นอกเหนือจากนี้

1. ดังที่ กาญจนา (2524: 15) กล่าวว่า การอธิบายเสียงภาษาต่างประเทศแม้จะละเอียดและถูกหลักวิชาเพียงใด ก็จะทำให้ดีเพียงอธิบายให้ทราบเค้าของเสียงที่ใกล้เคียงที่สุดเท่านั้น จะดีเท่ากับได้ฟังเสียงและเลียนเสียงจากเจ้าของภาษาเองหาได้ไม่ แม้กระนั้นก็ดีในการเรียนภาษาต่างประเทศ หากมีคำอธิบายเรื่องเสียงที่ถูกต้องและตรงกับหลักของภาษาศาสตร์แล้ว ก็จะช่วยให้อ่าน ฟัง และฝึกออกเสียงพูดเสียงอ่านได้ง่าย และอาจจะยิ่งง่ายกว่าการฟังจากเจ้าของภาษา หรือให้เจ้าของภาษาสอนอย่างไม่ถูกหลักก็เป็นได้ ผู้วิจัยเห็นว่าการนำวิชาภาษาศาสตร์มาสอนในชั้นเรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา โดยอาจใช้วิธีการต่างๆ ที่น่าสนใจ เช่น มีเว็บไซต์ให้ข้อมูลด้านภาษาศาสตร์

2. ครูผู้สอนภาษาไทยน่าจะนำผลการวิจัยไปสร้างแบบฝึกหัดและแบบเรียนต่างๆ เพื่อช่วยแก้ไขสำเนียงที่ออกผิดปกติของเด็กไทยเชื้อสายเขมรและแนวทางพัฒนาการสอนวรรณยุกต์ภาษาไทยให้กับคนไทยเชื้อสายเขมรผู้พูดทวิภาษาในจังหวัดสุรินทร์

3. น่าจะมีการทดสอบครูผู้สอนเด็กออกเสียงภาษาไทยด้วย ว่าออกเสียงวรรณยุกต์ไทย ถูกต้องหรือไม่ เนื่องจากรูปแบบการออกเสียงที่ผิดปกติของเด็กอาจมีอิทธิพลจากครู ถ้าในโรงเรียนไม่มีครูที่พูดภาษาแม่เป็นภาษาไทยที่เป็นต้นแบบ น่าจะมีการใช้ต้นแบบเสมือนจริง (virtual teacher) เช่น การใช้เว็บไซต์สอนออกเสียง

4. รูปแบบของวรรณยุกต์ที่เปลี่ยนแปลงเมื่อคนไทยเชื้อสายเขมรโตขึ้นมีลักษณะแตกต่างจากคนไทยกรุงเทพฯ มากขึ้น โดยมีลักษณะสูงกว่าหรือต่ำกว่า ซึ่งอาจเป็นลักษณะทางภาษาศาสตร์สังคมที่เรียกว่า “การแก้ไขเกินเหตุ” หรือ hypercorrection คือ การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจงใจใช้รูปภาษาที่ตนคิดว่าถูกต้องหรือมีศักดิ์ศรีกว่ารูปภาษาที่ตนใช้เป็นปกติ (อมรา, 2544: 71 อ้างถึงใน Labov, 1972: 114) ซึ่งน่าจะใช้อธิบายรูปลักษณะเสียงวรรณยุกต์นักเรียนหญิงชั้นมัธยม แต่สำหรับนักเรียนชายมัธยมเสียงที่ต่างไปจากผู้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ น่าจะเป็นการพัฒนา “เอกลักษณ์เฉพาะถิ่น”

5. น่าจะมีการนำงานวิจัยใช้เป็นแนวทางพัฒนาการสอนวรรณยุกต์ภาษาไทยให้กับผู้พูดทวิภาษาประยุกต์ใช้ในจังหวัดอื่นๆ

6. ในงานวิจัยนี้มีข้อจำกัดในการวัดความแตกต่างของวรรณยุกต์โดยวิธีการทางสถิติ แต่ยังไม่ได้ทดสอบความแตกต่างโดยใช้การรับรู้ (perception test) ด้วย ซึ่งอาจให้ผลต่าง

7. นอกเหนือจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบ (contrastive analysis) แล้ว งานวิจัยนี้ยังไม่ได้ดูความแตกต่างย่อย ควรจะมีการศึกษาเรื่อง “Error Analysis” (การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดเพื่อหาสาเหตุของการพูดผิด) ต่อไปเพื่อหาคำอธิบายที่ละเอียดกว่าถึงเหตุผลในการออกเสียงที่ผิดปกติ

8. ควรจะมีการสังเกตการเรียนการสอนภาษาไทยของเด็กด้วย เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้พบว่าไม่เพียงแต่เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นปีแรกที่เด็กส่วนใหญ่ได้เข้าเรียนในระบบโรงเรียนที่ออกเสียงวรรณยุกต์ไทยมาตรฐานต่างจากเด็กไทยกรุงเทพฯ แต่เด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผ่านการเรียนโรงเรียนมาจนถึงปีสุดท้ายแล้ว ก็ยังมีการออกเสียงต่างเช่นกัน อนึ่ง หากครูผู้สอนได้มีการครูผู้สอนฝึกอบรมเรื่องสัทศาสตร์และสัทวิทยา การรับภาษาแม่และภาษาที่ 2 (language Acquisition) และภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) ก็น่าจะช่วยให้การเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ขึ้น